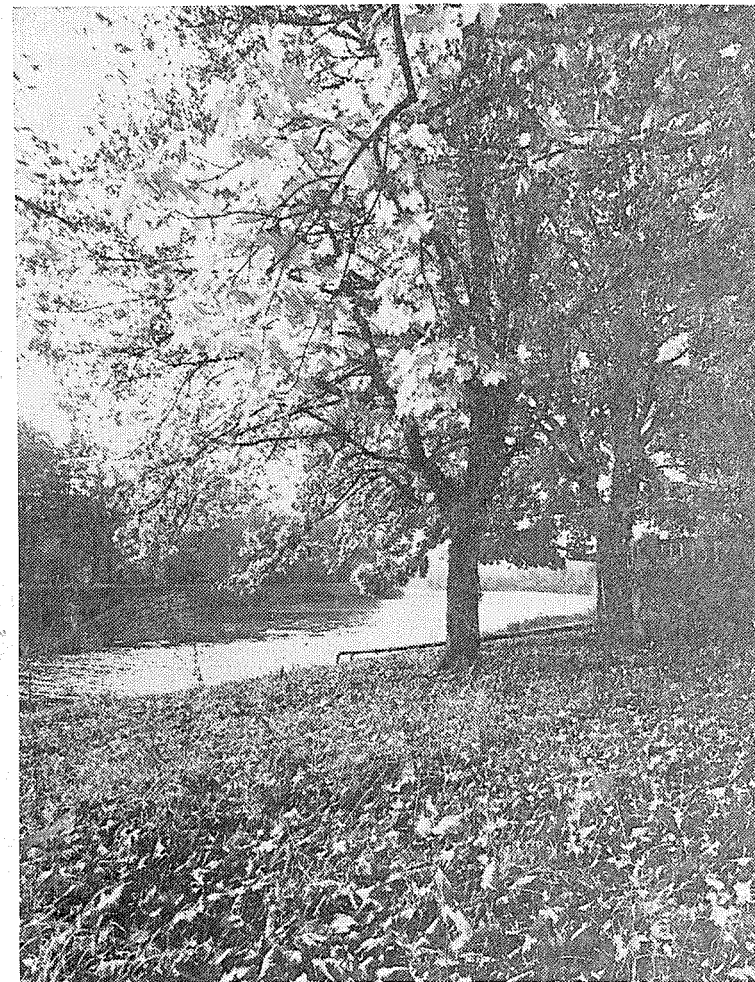

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
739 82 HRANICE
Číslo přílohy

Z P R A V O D A J

města Hranic a lázní Teplíc n. B.

Roman Kubíček: Podzim v Hranicích

LISTOPAD 1987
Ročník XXIX.

ODKAZ VELKÉ ŘÍJNOVÉ REVOLUCE JE ZDROJEM ČINŮ PRO SOCIALISMUS

„V letošním roce budeme společně vzpomínat sedmdesáté výročí Velkého října. S touto nejvýznamnější událostí našeho století, která zahájila novou éru lidských dějin, je spojen i vznik československého státu, založení naší komunistické strany.“

Gustáv HUSÁK (10. 4. 1987)

Z historie lidstva je známo, že celé generace pracujících snily o tom, jak svrhnout moc těch, kteří je vykořisťovali, utlačovali a ponižovali. Až v roce 1917, tedy před sedmdesátí lety, dělníci a rolníci Ruska, vedení Leninovou stranou bolševiků, svrhli moc kapitalistů a statkářů. Tato první vítězná socialistická revoluce v dějinách lidstva zasáhla výrazně do světového dění. Zahájila novou historickou epochu — epochu revoluční přeměny světa, epochu přechodu od kapitalismu k socialismu a komunismu. Říjnová revoluce se stala příkladem toho, co lze vykonat, je-li poznání zákonitostí vývoje společnosti posilováno třídním vědomím dělníků a rolníků a usměrněno v konkrétní čin působením skutečné avantgardy dělnické třídy — komunistické strany.

Velká říjnová socialistická revoluce uvedla do pohybu značný počet nejrůznějších společenských sil. Vítězství revoluce však navíc uvolnilo aktivitu skrytou dosud v dělnické třídě a v pracujících vůbec. Bylo tomu tak proto, že dělnický lid se stal skutečným páнем ve své vlasti a převzal odpovědnost za její osud. Vzpomeňme alespoň některé faktory, které probouzely a i v současnosti umocňují potenciální tvůrčí síly a um pracujícího lidu Sovětského svazu.

Patří mezi ně především politická moc soustředěná v rukou dělnické třídy. V praxi se projevovala vždy ideově výchovná a organizátorská stránka této moci. Při jejím uplatňování se pracující pod vedením Komunistické strany Sovětského svazu měnili ve skutečný subjekt dějin (tj. aktivní, činorodý), což bylo prokázáno zejména v rozhodujících obdobích života první země socialismu.

Významným faktorem, který umožňoval a umožňuje rozvíjet tvůrčí síly lidu, byla a je socialistická demokracie. V. I. Lenin učil, že socialismus nelze vytvořit jakýmsi příkazem shora. Jemu je cizí „kancelářsko-byrokratický automatismus“. Socialismus je výtvořem lidových mas samých. Proto každá Ústava SSSR vždy zakotvila politickou vůli, zájmy dělníků, rolníků a pracujících inteligence, národů a národností země. O její ustanovení se opírá i dnešní požadavek dále všestranně rozvíjet demokracii socialistického zřízení. Poučením však je, že rozvoj socialistické demokracie byl od počátku chápán jako široké uplatnění demokratických práv a povinností každého občana a upevňování jeho uvědomělé revoluční kázně.

Také dnes rozvoj socialistické demokracie v SSSR podněcuje k novým činům. Hledají se cesty k tomu, aby pracující mohli v praxi uplatňovat skutečný vliv na činnost státních a společenských orgánů, ale také aby mohli projevit větší vliv na práci a život základních pracovních kolektivů. Na jedné straně je nutné překonávat úřednickou nedůvěru v rozum a zkušenost lidí v jeho talent a um, a na druhé straně apelovat na upevnění uvědomělé občanské a pracovní i vojenské kázně.

Politická moc a socialistická demokracie se po celou dobu od Říjnové revoluce opíraly o nový jev v ekonomických vztazích společnosti, tj. o společenskou vlastnictví výrobních prostředků. To je další faktor, který uvolnil tvůrčí energii lidu. Umožnilo to především, aby se pracující vymanili z okovů vykořisťování a závislosti na ekonomické živelnosti a na dravčích zákonech kapitalistického hospodářství. Jaká tvůrčí energie byla při tom uvolněna ukázala industrializace sovětské země a kolektivizace zemědělství. Industrializace učinila ze Sovětského svazu mohutnou průmyslovou velmoc.

Kolektivizace zcela přeměnila způsob života rolníků. Tyto nové ekonomické vztahy byly základem vzniku i nových vztahů posilujících svazek dělnické třídy a rolnictva.

Svoji výjimečnost v uvolnění tvůrčích sil lidu měla a má marxistickoleninská ideologie. Je faktorem, který umožnil jak provedení vítězné socialistické revoluce, tak její prohlubování ve všech oblastech života sovětské společnosti. Marxisticko-leninská ideologie učila pracující novému — vědeckému — pohledu na společenské dění. Upevňovala jejich třídní přístup k hodnocení společenského vývoje. Ukázala na jeho podstatu, zákonitosti a učila využívat je v praxi. Stala se životním kompasem a mobilizovala k uskutečňování politiky komunistické strany.

Na jejím základě se utvářelo, posilovalo a posiluje sovětské vlastenectví a proletářský internacionalismus, zrodila se i jeho nová kvalita — internacionalismus socialistický.

Politické, ekonomické a ideologické podmínky, které revoluce vytvořila, vnesly na povrch také novou morálku sovětských lidí. Místo silného individualismu a sobectví byl a je prosazován kolektivismus. Místo potlačování osobnosti člověka je tu snaha povznést jej, poskytovat mu soudružskou pomoc. I tyto skutečnosti ovlivňují činorodost pracujících a kolektivů. Přitom se vždy nejvíce projeví v samotném vztahu k práci a při obraně země.

Odkazem VŘSR je prosazovat svědomitý postoj k práci, vychovávat v člověku touhu po vyšších cílech pro blaho společnosti a silné ideové přesvědčení o vítězství socialismu nad kapitalismem, které se musí opírat především o rozvoj národního hospodářství. Motivujícím faktorem se stal proletářský internacionalismus. Dá se říci, že vítězství Října 1917 umožnilo řešit jednu z nejcitlivějších otázek v dějinách lidské společnosti vůbec. Jde o národnostní otázku — činitel, který, je-li řešen na zásadách marxismu-leninismu, v nebyvalé míře mobilizuje vnitřní síly národního cítění.

Komunistická strana Sovětského svazu vždy hájila právo národů na sebeurčení, na jejich plnou rovnoprávnost. Po vítězném boji dělnické třídy a rolnictva měly národy bývalého carského Ruska poprvé možnost historické volby a právo samostatně rozhodovat o vlastním životě. Jejich rozhodnutí vedlo k dobrovolnému sjednocení v mohutný svazový stát. Právě síla semknutosti, přátelství, bratrství, rovnosti a vzájemné pomoci doslova urychlily rozvoj všech republik. Postupně byl překonán nacionální egoismus a šovinismus, pěstována vzájemná úcta mezi národy a národnostmi SSSR. Došlo k obohacení národních kultur. Sbližování národů postupuje všemi oblastmi života společnosti. Vedlo k vytvoření nové lidské historické spopolitosti, která je známa pod pojmem sovětský lid.

Inspirátorkou a organizátorkou vítězství VŘSR byla Komunistická strana Sovětského svazu. Připravovala její uskutečnění a vedla pracující k upevňování všech vymožeností, které revoluce přinesla. Jedním ze základních předpokladů, že se komunistická strana stala uznávanou vůdkyní pracujících, byla její vědecky zdůvodněná, srozumitelná a konkrétní politika s níž se ztotožnily nejširší masy. Velkou úlohu však sehrála a nadále má jednota KSSS a lidu, důvěra lidí v ní.

Velká říjnová socialistická revoluce byla rovněž počátkem boje za mír a bezpečnost ve světě. Historie ale současně potvrdila, že v třídně rozděleném světě, za existence imperialismu, má cenu jen ta revoluce, která se dovede ubránit. Dokud se reakční síly imperialismu nezřekly společenské odplaty a „křížáckých tažení“ proti socialismu, dokud usilují o získání vojenské převahy nad socialismem, nelze jinak než být vysoce bdělí, střežit a být připraveni bránit a ubránit socialistickou vlast a socialismus.

Proti agresivnímu vojenskopolitickému uskupení postavil socialismus obranné společenství členských států Varšavské smlouvy. Bok po boku, jako bratři ve zbraní, zvyšují jejich armády svoji bojovou pohotovost a připravenost. To proto, aby mohla být rozvíjena tvořivá práce lidu, přinášející nově materiální a duchovní hodnoty, které by mohl užívat každý občan státu socialistického společenství. Abychom mohli pokračovat v revolučním díle, započatém před sedmdesáti lety Velkou říjnovou socialistickou revolucí.

Kvalitní a odpovědná práce na svěřeném úseku je nejlepším vyjádřením vztahu každého našeho občana k odkazu Velkého října.

PROGRAM OSLAV 70. VÝROČÍ VŘSR a MČSP

24. 10. v 9.00 náměstí KG	Slavnostní vojenská přísaha
28. 10. v 19.30 sokolovna	Slavnostní večer k zahájení MČSP program Vojenského uměleckého souboru J. Nálepky „Znajte všetky piesne sveta“
4. 11. ve 14.30	Kladení věnců k památníku „Vítání Rudé armády“
4. 11. v 15.30 náměstí KG	Manifestace pracujících k 70. výročí VŘSR
4. 11. v 18.30 kult. dům CVH	Družební večer se slavnostním koncertem Vystoupí oblastní hudba Ministerstva vnitra Ostrava
7. 11. v 8.00 — 10.30	Hvězdicová štafeta k 70. výročí VŘSR
21. 11. v 16.30 sokolovna	Armádní umělecký soubor V. Nejedlého

PŘIPOMÍNÁME SI . . .

Upozornění na některá kulturní výročí a zajímavosti Hranicka v roce 1987

2. 11. 1937 — bylo odhaleno v Hranicích na hřbitově mauzoleum s pozůstatky 1 500 obětí první světové války, zemřelých ve vojenských lazaretech v Hranicích a pohřbených na hranickém hřbitově. Je to ojedinelý památník na 1. světovou válku. 50. výročí
10. 11. 1607 — narozen v Hranicích Martin Nesselius, renesanční básník, v Německu zvaný „poeta laureatus“, později městský úředník v Lipníku n. B. (zemřel v únoru 1675 v Brně). 380. výročí
16. 11. 1942 — popraven nacisty v Berlíně—Plötzensee Fráňa Ptáčínský (vlastním jménem František Ptáčinský), důstojník z povolání, major dělostřelectva v Brně, beletrista, literární, divadelní a umělecký historik, překladatel z ruštiny (narozen v Hranicích 15. 12. 1897). 45. výročí

Setkání dárců krve

V úterý 10. listopadu 1987 se sejdou ve velkém sále Sdruženého klubu ROH v Hranicích dárci krve ze spádové oblasti transfuzního oddělení nemocnice s poliklinikou Hranice, aby převzali plakety prof. MUDr. Jana Janského za bezpříspěvkové odběry krve. Celkem jich bude na 90 — z toho 1 zlatá, 35 stříbrných a 54 bronzových. Udělení plaket je výrazem poděkování společnosti, státní zdravotní správy a Československého červeného kříže těm, kteří pro záchranu zdraví a života člověka darují to nejcennější — svou krev.

Uvedeného setkání se zúčastní také zástupci vyšších orgánů ČSČK a také zástupci městských stranických a státních orgánů a organizací Národní fronty. Bude zde také příležitost poděkovat těm, kteří se podílejí na získávání bezpříspěvkových dárců krve i těm, kteří se s dárci krve pravidelně setkávají, tj. profesním zdravotníkům i členům ČSČK.

V kulturní části programu vystoupí učitelé a žáci Lidové školy umění v Hranicích.

Dobrovolní zdravotníci tímto shromážděním přispívají do programu oslav VŘSR, jejíž 70. výročí letos vzpomínáme.

Josef Pavelka
MKV ČSČK Hranice

Úspěch k. p. Sigma Hranice na MSV Brno 1987

Mezi 46 exponáty 29. mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně, jenž vybrala hodnotitelská komise k ocenění zlatou medailí, byl i výrobek hranické Sigmy — ponorné pístové čerpadlo TZTV—800—38—RC—000 (na snímku M. Hrazdila z expozice SIGMA). Čerpadlo je určeno pro čerpání nafty z velkých hloubek, kde budou umístěna ve vrtech v hloubce až 2 000 metrů. Těmto skutečnostem jsou podřízeny i mimořádné požadavky na přesnost a spolehlivost i tvar čerpadla — délka je 4 760 mm, průměr 59 mm. O jeho vynikajících vlastnostech svědčí nejen samotný zisk zlaté medaile, ale i zájem sovětského odběratele o tato čerpadla. V samotném průběhu veletrhu byly uzavřeny obchodní smlouvy, které pro Sigmu znamenají jen v kusových dodávkách do SSSR ve srovnání s úrovní vývozu letošního roku nárůst o 63 procent. Na tomto vysokém tempu růstu vývozu do SSSR se samozřejmě podílí i ocenění čerpadla TZTV.

Protože se jedná o velmi náročný výrobek, který se v některých oblastech vymyká běžnému čerpadlářskému sortimentu, budou muset v hranickém podniku vybudovat patřičné kapacitní, technologické a zkušební podmínky prakticky za pochodu. Především bylo proto dohodnuto dodat v příštím roce 120 ks těchto čerpadel včetně náhradních dílů a v dalších letech zvyšovat dodávky na 300 až 600 kusů ročně.

Nový výrobek, který se v silné mezinárodní konfrontaci technické úrovně na veletrhu úspěšně osvědčil, je především výsledkem tvůrčí aktivity a iniciativy sigmáckého pracovního kolektivu a úspěšné spolupráce podniku s VÚ Sigma v Olomouci a sovětským partnerem MINCHIMMAS OKB—BN Moskva.

A bychom zde nehovořili pouze o výrobku, několik slov o lidech, kteří se o úspěch zasloužili. Na vývoji a konstrukčním řešení tohoto unikátního výrobku má největší zásluhy konstruktér Miloslav Nepala společně s pracovníkem VÚ Sigma Olomouc ing. Pavel Hrnčířem. Přitom je potřeba ocenit i práci kolektivu nástro-

járny v čele s Vilémem Gnidou a jeho pracovníkem Vladislavem Grygarem, ale i dalších desítek „sigmáků“ z obráběcích dílen a zásobovacího oddělení podniku, kteří se na výrobě čerpadla podíleli.

Na závěr ještě jedna zajímavost. Oceněný exponát čerpadla TZTV 800 je v pořadí již 7. nositelem zlaté medaile brněnského veletrhu z k. p. Sigma Hranice. Před ním toto nejvyšší ocenění obdržely: vysokotlaká čerpadla PCB (1969), PAK (1974), PAR 3—60 (1978), PAH 5—140 (1980), hydraulický agregát HA 80/320 (1981) a automatický hydraulický agregát PCR 3—60 (1984).

Výrobou ponorných čerpadel na naftu se Československo zařadilo jako třetí výrobce na světě za USA a SSSR vyrábějící tuto špičkovou čerpací techniku.

Na snímku M. Hrazdila oceněný exponát čerpadla TZTV 800.

Kapitoly z topografie města Hranic

PhDr. Bohumír Indra

DŮM MAUDROVSKÝ čp. 90 NA NÁMĚSTÍ, spojený s čp. 91, nyní prodejna drogerie

Tento dvoupatrový řadový městský dům na východní straně Gottwaldova náměstí, byl při generální opravě v r. 1966 spojen se sousedním dvoupatrovým Paříkovským domem čp. 91 v dvojdomě čp. 90—91, a ve spojeném přízemí obou domů zřízena velká prodejna drogerie. Dům má však vlastní vstup do obytných místností obou domovních pater a tvoří samostatný objekt. Má také vlastní historii a stavební osudy od renesanční přestavby starého gotického domu počátkem 17. století až po současnost.

Původně byl tento velkoměšťanský právovárečný dům až do druhé poloviny 19. století jednopatrový s domovním podloubím a zděným nástavcem druhého patra rybných domů. Po zazdění domovního loubí byl před první světovou válkou zvýšen na dvoupatrový dům. Je pozoruhodné, že v tomto domě byly perníkářské dílny s perníkářským krámem již v 16. až 18. stol.

Také první nám známý majitel domu **Martin Pernikář** byl perníkářem a měl již v sedmdesátých letech 16. století dům zcela zaplacený. Po jeho smrti prodal městský úřad r. 1608 na poručení hranické vrchnosti Zdeňka Žampacha z Potenštejna Pernikářovský dům za 800 zl **soukenickému mistru Janu Měrkovu**, spolu se dvěma pasekami, jednou nad Teplicemi a druhou se stodolou u městského stavu. Ale už příštího roku po Žampachově odchodu pustil Měrka dům za tutéž cenu **perníkovi Matysovi Šmidovi z Opavy**, který si vzal vdovu Martina Pernikáře za ženu. Zajímavá je tzv. přípověď, kterou ohlásil Jan Pernikář ze Strážnice na státek po zemřelém Martinu Pernikáři, že mu zůstal dlužen 18 zl za tunu medu aj. Ale už r. 1610 musela Anna Pernikářka dům opět prodat „podle vůle vrchnosti“ Karla Bergera z Bergu za neuvedenou hotově zaplacenou částku peněz **vlasty Jetrichovi Smerhovskému z Lidkovic**, který byl v té době písařem (úředníkem) menšího práva zemského v Olomouci, později byl však ustanoven Václavem Molem z Modřelic za úředníka (správce) hranického panství. Získal na hranickém předměstí několik gruntů, které spojil s polnostmi v šlechtický dvůr, a v r. 1620 vyměnil Pernikářovský dům za větší měšťanský dům na rohu náměstí (dnešní čp. 96), oceněný na 1200 zl, s měšťnem, **tkalcovským mistrem Václavem Veselským**, jemuž přidal 270 zl. Ten mu však zase pustil ke dvoru dvě louky na Farářství se zahradou. Veselský zemřel za moru ve městě r. 1624 a dům zůstal pustý do r. 1629. Protože chátral, prodal jej městský úřad na místě sirotků Veselského **vlašskému zedníkovi Janu Vítovi** za 800 zl, aby jej znovu vystavěl. Zedník Jan Vít Vlach koupil už r. 1618 malý domek po Matěji Mečírů, ležící v dnešní Janáčkově ulici za 200 zl, ale r. 1619 jej musel postoupit na poručení vrchnosti Václava Mola židu Abrahamovi, který připojil domek ke svému domku. Byl to jeden z prvních židů, kterým bylo povoleno vrchností zakoupit si ve městě domek a usadit se tu.

Jan Vít zedník opravil koupený dům na náměstí a bydlel v něm s rodinou až do své smrti r. 1640. V r. 1634 se jako vdovec se 2 dětmi znovu oženil s **Annou, dcerou po Martinu Mlčákovi ze Strážce**. Podle Vlachova testamentu prodal městský úřad dům po něm pozůstalý za 900 zl. jeho **vdově Anně**, která se provdala za **ševcovského tovaryše Ondřeje Červenku jinak Kristka**, a dům mu odvedla. V daňovém soupisu majitelů městských domů z jara 1644 je uvedeno, že Kristek se živí řemeslem ševcovským, na poli nemá nic osetého a má jen 1 krávu. Po jeho smrti r. 1660 se vdova Anna provdala téhož roku potřetí za **perníkáře Václava Pešu**. **Tomu povolila městská rada r. 1661, aby jako perníkář mohl také vyrábět voskové svíce v Hranicích a prodávat je, protože se tomu řemeslu vyučil. Byl to první svíčkář, usedlý ve městě.** O jeho zámožnosti svědčí zápis farní kroniky, že jeho žena Anna Pešová dala r. 1671 postavit se souhlasem svého manžela Václava Peši při farním kostele novou kapli sv. Trojice. Tento starý farní kostel městský stál až do vystavění nového velkého barokního kostela na hlavním náměstí r. 1764, na dnešním malém náměstí u fary, kdy byl zbořen. Když v r. 1672 paní Anna zemřela, byla pochována v kapli, kterou dala postavit, a v r. 1674 také její manžel Václav Peš, zemřelý ve věku 66 let. Peš se po smrti manželky Anny znovu oženil s Alenou, která se po jeho smrti hned provdala za **Jakuba Hoffmana, perníkáře a svíčkáře**, syna slovatného měšťana Jana Hoffmana z města Vyškova, a odvedla mu dům. Ten si dům do r. 1701 zcela doplatil. Po smrti jeho ženy Aleny Hoffmanky r. 1711 byl dům prodán podle jejího testamentu za 350 zl. moravských hotově složených jejímu zeti **Karlu Čermákovi** a to tak, že 50 zl měl dát ke kostelu na fundaci, zbytek měl být rozdělen na 4 díly, z nichž jeden připadl Čermákovi

a jeho manželce, další díly synům Jakubovi Hoffmanovi, knězi Janu Jiřímu Hoffmanovi a Zachariáši Hoffmanovi, který jako perníkář si koupil už r. 1708 dům čp. 6 na náměstí.

Čermák poručil testamentem r. 1750 dům, v ceně 400 zl své dceři Rozálii, která jej postoupila manželovi **Josefu Perutkovi**, vdově Čermákové vyhrazen v domě výmínek. Někdy v těch letech byl dům přestavěn, neboť r. 1777, kdy jej od matky Rozálie, Perutkovy vdovy, převzal syn **Josef Perutka, řeznický mistr**, měl již cenu 1000 zl. Vdova si vymínila výmínek, svým sestrám Barboře a Rozálii měl Perutka vyplatit podíly po otci.

Perutka prodal dům r. 1791 za 2300 zl. **Františkovi Frombekovi**, který byl **justiciárem valašskomeziříčského panství** a advokátem. Pocházel z Olomouce a do Hranic se přiznal, vzal si Kláru, dceru obchodníka sukny Jana Schöna. V r. 1796 však tento dům prodal za 4000 zl **Františkovi Schönovi**, a sám si koupil sousední větší šenkovní dům čp. 89 za 5220 zl. konvenční měny. Cena domů se v těchto válečných letech při postupném znehodnocování peněz stále zvyšovala, proto také majitelé domů se rychle střídali. Schön prodal dům již r. 1801 za 5.500 zl. **Františkovi Schwerdfegerovi** a ten jej prodal r. 1803 za 6.330 zl. **tkalcovskému mistru Antonínu Čechovi**. Ten postoupil dům r. 1827 svému synu **Karlu Čechovi a jeho ženě Josefě, roz. Zámorské**, která po smrti manžela držela dům s dcerou Marií, provdanou později za Leopolda Lorenze. Po smrti Marie Lorenzové r. 1861 prodal manžel její podíl na domě své tchyni **Josefě, již provdané Jelcové**. V r. 1877 byl dům, oceněný na 4000 zl. rakouské měny, připsán **Janu Jelcovi**, jehož rodině patřil ještě v r. 1905. Později patřil **Klotildě a Karle Gabrielovým**, které dům prodaly **cukráři Františkovi Maudrovi**.

Dům, přestavěný a zvýšený koncem 19. století na dvoupatrový se zazděným domovním podloubím, měl v obou patrech po 3 oknech, a byl ukončen trojúhelníkovým domovním štítem. Za velkého požáru sousedního domu Prokopa Zapletala čp. 89 v létě 1921, který se rozšířil na okolní domy čp. 87 až 92, byla zničena také střecha a půdní prostory domů čp. 90. Stavební opravy byly provedeny ještě téhož roku. Průčelí domu bylo cukrářem Maudrem opraveno a nově upraveno. Fasáda domu ozdobena pod okny druhého patra štukovými květinovými koši s rozvinutými věnci, krajní plochy domovní fasády obou pater byly v kusech vyplněny úzkými pásy vysokého obdélníku, zdobenými vejcovitým perlovcem.

Cukrář Mauder zařídil v obnoveném domě cukrářskou dílnu a v zazděném bývalém domovním loubí cukrárnu. Po něm převzala dům a cukrárnu vdova Marie a od třicátých let syn **cukrář Jaroslav Mauder**, který vedl cukrárnu „U Maudrů“ až do okupace. Za první republiky konkurovala jí na náměstí cukrárna Lowakova vedle hotelu Brno, výhodněji položená na frekventovanější západní straně náměstí a cukrárna Suchánkova na Horním podloubí.

Po generální obnově domu a provedené ličce ozdobené historizující fasády, provedené v letech 1984–1985, je dům architektonickou ozdobou celého náměstí.

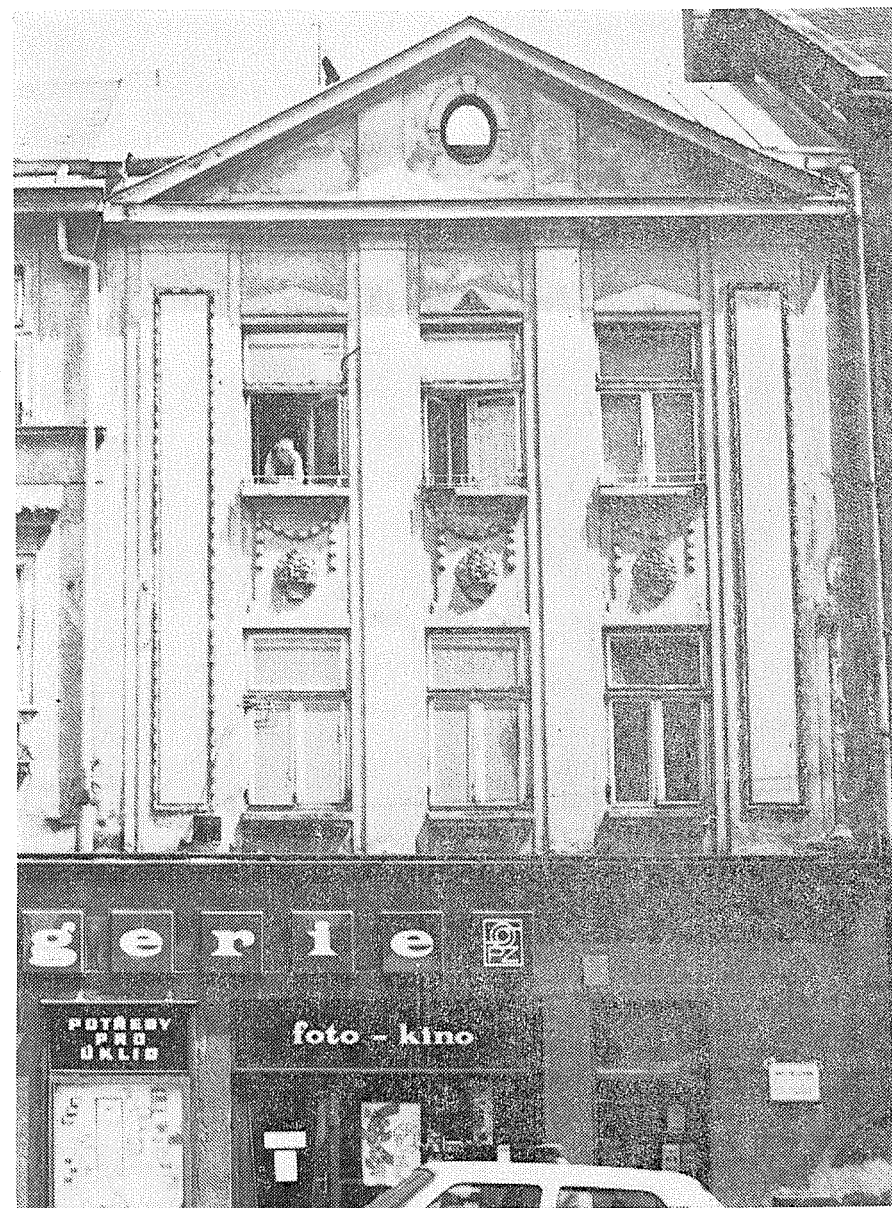
Prameny a literatura:

Purkrechtní a pozemkové knihy a matriky města Hranic

B. Indra: Dům Šmerhovský čp. 96 na náměstí, ZMHLT 1985/duben.

Evidenční nemovitých kulturních památek města Hranic a fotoarchiv.

Krajského střediska státní památkové péče v Ostravě.

Dům Maudrovský čp. 90 na náměstí. Foto K. Fon 1986.

Oprava

Prosíme čtenáře, aby si opravili v březnovém č. s. 2 v článku B. Indry název domu čp. 109 na **Dům Gajduškovský**.

V č. zářijovém s. 4 v článku téhož autora opravte jméno kovářského mistra, z jehož domu čp. 18 na náměstí vyšel r. 1723 požár, který zničil domy západní strany náměstí čp. 19—6. Jmenoval se Šimon Palla, nikoliv Palyza, jak je vytištěno. Jméno národního buditele Josefa Heřmana Agapita Gallaše je ve zkratce správně J. H. A. Gallaš.

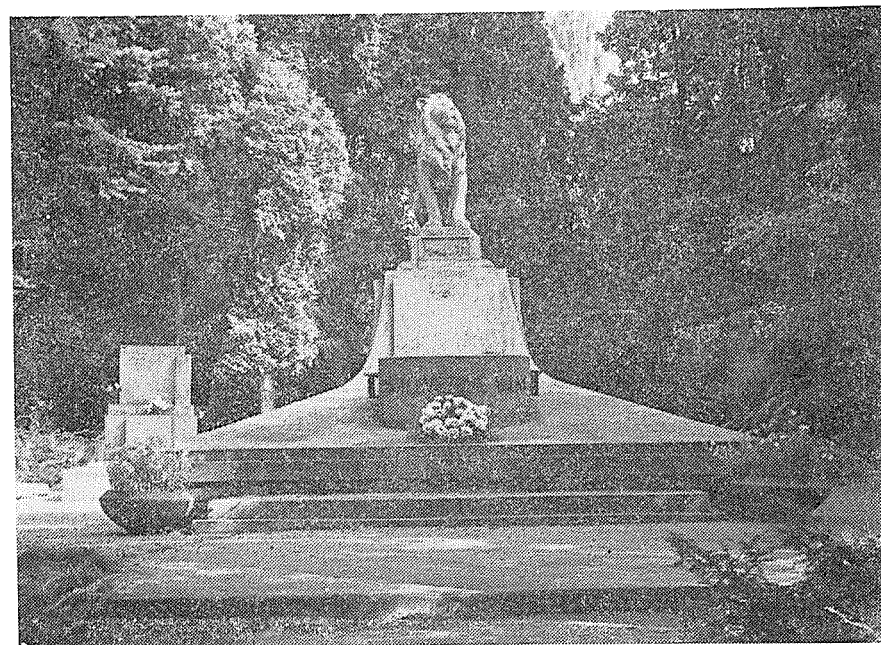
K 50. výročí mauzolea na hřbitově v Hranicích

1. listopadu uplyne 50 let od chvíle, kdy bylo veřejnosti odevzdáno vojenské mauzoleum na hranickém hřbitově. Jeho počátky sahají do smutného období první světové války. Tehdy umíralo v hranických nemocnicích tolik raněných a nemocných vojáků, že dosavadní hřbitov nestačil. Na jeho zadní straně bylo proto nutno prorazit zeď a za ní založit ke konci roku 1914 vojenský hřbitov, kde bylo do roka pochováno 1000 a do konce války 1500 vojáků. Protože v důsledku jejich vysoké úmrtnosti nebyl vyčerpán rozpočet na jejich stravování, dal velitel vojenské nemocnice MUDr. Staněk (Staniek) za ušetřené peníze postavit na hřbitově obrovskou sochu lva na vysokém podstavci. Lev byl původně určen pro vojenský hřbitov v Olomouci, ale pro vadu ve spodní části hlavy nebyla socha správou města Olomouce přijata. Byla pak zakoupena za sníženou cenu pro vojenský hřbitov v Hranicích. Odhalení pomníku bylo provedeno 12. srpna 1915 a kolem sochy vznikly dlouhé řady hrobů všemi směry. Cestičky mezi nimi byly osázeny smetčinami stromy a jehličnatými stromy, takže tu vznikl pěkný hřbitovní parčík. V třicátých letech se však v Hranicích začala prosazovat myšlenka zda by nebylo účelnější vybudovat pro pozůstatky vojáků mauzoleum, protože se uvažovalo o rozšíření občanské části hřbitova. Po delším jednání tehdejší městské správy s ministerstvem národní obrany bylo dosaženo dohody v tom smyslu, že stát věnuje na stavbu 26 000 korun, které bude ročně vyplácet jako příspěvek na udržování hrobů, město se pak zavázalo, že poskytne štěrk a písek a bude celý podnik financovat. V roce 1936 byla stavba zahájena podle projektu důstojníka technické služby Ladislava Procházky technickou rotou pěšího pluku č. 34. Nastala velmi těžká práce pro zbudování základů mauzolea i pro postavení sochy, lva, která tvoří vrchol stavby. Muselo se kopat do hloubky pěti metrů, aby ve sklepení bylo získáno místo pro 1500 malých rakviček, muselo se vykopat 240 m³ půdy. Nejtěžší problém spočíval v umístění sochy lva, která váží 3 600 kg, na kamenném podstavci tak, aby se půda při projíždění vlaků blízké trati nesesouvala. Byl vybudován 7 m vysoký železobetonový sloup o ploše 5,5 m², na němž byla zavěšena celá železná konstrukce stropu. Při stavbě se spotřebovalo 36 000 kg cementu, 3093 kg železa, 4700 kg umělého kamene, 550 kg páleného drátu na rakvičky, 10 321 korun bylo vydáno na drátěné pruty. Vojenskými povozy se dovezlo 100 fůr a 30 m³ písku z obecního pískoviště. S pokračováním stavby byly současně vykopávány hroby a pozůstatků vojáků byly ukládány do betonových rakviček, jak požadovalo tehdejší ministerstvo národní obrany. Celá akce si vyžádala nákladu 26 000 korun, které byly vydány převážně na materiál, jenž se nedal získat jinak než koupí. Veřejnosti bylo mauzoleum předáno odpoledne 1. listopadu 1937.

Mauzoleum na našem hřbitově představuje smutnou upomínku na první světovou válku, kdy za zájmy imperialismu bylo zbytečně utraceno 1500 převážně mladých životů. Na nedávné členské schůzi ZO SPD se vyskytla myšlenka, aby před mauzoleem byla umístěna pamětní deska obětem hitlerovského fašismu z našeho města i blízkého okolí. Bude-li tento návrh realizován, získá naše město památník obou světových válek, výrazně podtrhující význam i aktuálnost boje proti fašismu a za udržení trvalého míru.

PhDr. Ivan Krška

Prameny: Archiv města Hranic, inv. č. 135 a 136 (kroniky).

Mauzoleum na hranickém hřbitově. Snímek Jiřího Andrýska.

Úspěšná oblastní výstava poštovních známek mladých filatelistů MLÁDÍ POBEČVÍ — HRANICE 1987

Po sedmi letech se příznivcům filatelie a celé hranické veřejnosti opět představili svými sbírkami mladí filatelisté Severomoravského kraje a spolu s nimi i mladí filatelisté Západočeského kraje.

Výstava probíhala ve dnech 3.—11. října 1987 pod heslem FILATELIE SVĚT POZNÁNÍ A MÍRU a byla instalována v krásných prostorách nové výstavní síně Sdruženého klubu ROH Hranice, na tř. 1. máje. Výstavu uspořádal, z pověření Svazu československých filatelistů, Klub filatelistů KF 07—19 Hranice ve spolupráci se SK ROH a kroužkem mladých filatelistů KMF 57—45, na počest 70. výročí VŘSR a 15. výročí založení KMF. Záštitu nad výstavou převzal OV SSM v Přerově, MV NF, MV SSM a MěstNV v Hranicích, v čestném výboru byli čelní představitelé politického a veřejného života, podniků a závodů z Hranic a okolí, předsedové komisí mládeže SČSF Severomoravského a Západočeského kraje.

Slavnostní zahájení uvedl předseda klubu filatelistů v Hranicích s. Fajgl uvítáním čestných hostů a ostatních účastníků. Zároveň poděkoval všem stranickým orgánům, MěstNV a vedení SK ROH, kteří umožnili uspořádat tuto výstavu. Dále poděkoval všem členům organizačního výboru a klubu filatelistů, kteří desítkami hodin dobrovolně práce výstavu organizačně připravili a instalovali. Po pěkné kulturní vložce v provedení žáků I. ZŠ a Lidové školy umění promluvil s. Libich, předseda MěstNV v Hranicích. Jménem politických orgánů a vedení města uvítal všechny návštěvníky, seznámil je krátce s rozvojem města a popřál výstavě a jejích organizátorům hodně zdaru. Na závěr promluvil s. Beneš, místopředseda KV SČSF Sm kraje a předseda krajské komise mládeže SČSF. Zdůraznil význam mládežnické filatelie, v duchu politické linie KSČ, při naplňování volného času mládeže a podtrhl příspěvek organizované filatelie k rozvoji duchovních a estetických hodnot. Vyzvedl skutečnost, že pověření klubu filatelistů v Hranicích uspořádat výstavu je výrazem ocenění dobré práce hranických filatelistů. Vyslovil poděkování všem organizátorům za vzorné uspořádání výstavy, která jistě bude patřit mezi ty lepší, a nejen v kraji. Potom společně s předsedou MěstNV s. Libichem slavnostně přestříhli pásku, kterou drželi mladí filatelisté v pionýrských krojích.

Pořadatelům se podařilo soustředit téměř 100 sbírek mladých filatelistů ze všech filatelistických oborů. Převládaly exponáty tématického zaměření pestrého a zajímavého obsahu z oblastí sportu, flóry, fauny, techniky, dobývání kosmu apod. Mnozí chlapci a děvčata zaměřili své exponáty na angažovaná témata — boj proti fašismu, boj za mír, V. I. Lenin, budování socialistické vlasti, ochrana životního prostředí.

Jury, jmenovaná SČSF, posoudila všechny exponáty a udělila následující medaile: 14 malých bronzových, 24 velkých bronzových, 39 malých postříbřených, 8 velkých postříbřených, 6 malých stříbrných, 2 velké stříbrné a 1 malou pozlacenou.

Mladí hraničtí filatelisté dobře reprezentovali svůj kroužek KMF 57—45 i své patrony, klub filatelistů a MěstDPM v Hranicích. V nejmladší věkové skupině (9—13 let) mezi prvovystavovateli získal Vlastimil Čudek na svůj angažovaný exponát V. I. LENIN velmi dobré ocenění, malou postříbřenou medaili a stejnou medaili získala další prvovystavovatelka Jarmila Čudková na exponát OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Oba vystavovatelé mají šanci rychlého filatelistického růstu. V II. věkové skupině (14—15 let) reprezentoval hranické mládí Dalibor Vostřez s exponátem LÉTA LÉTÁNÍ, dokumentující vývoj letectví. Jeho exponát byl nejlepším vystaveným v oblasti techniky. Ve III. věkové skupině (16—17 let) Petr Spilka

za svůj líbivý a přitažlivý exponát MOTÝLI získal malou postříbřenou medaili a má možnost dále se prosadit. Ve stejné věkové skupině druhé nejvyšší výstavní ocenění vůbec, velkou stříbrnou medaili, získal Marcel Hercik na specializovaný exponát z oboru poštovní historie POŠTA HRANICE 1, který má perspektivu dalšího zlepšování a svým zaměřením dobře propaguje i naše město. Nejlepším exponátem ve IV. věkové skupině, se ziskem velké postříbřené medaile, (18—19 let) bylo ZEMĚDĚLSTVÍ Josefa Čihala, kde angažovaným způsobem demonstruje vývoj zemědělství, jeho druhy, postup kolektivizace a mechanizace zemědělské výroby. V V. věkové skupině (50—21 let) Jana Jakubová za svůj neobvyklý tematický exponát TANEC získala jako jediná ze všech vystavovatelů nejvyšší ocenění výstavy — malou pozlacenou medaili. Jejím cílem pro budoucnost je účast na Světové výstavě PRAGA 1988.

Z hodnocení exponátů lze konstatovat, že mladí hraničtí filatelisté získali ve třech věkových skupinách absolutně první místa a i v dalších dvou věkových skupinách se hodnocení pohybuje na čelních místech. Členové KMF 57—45 Hranice tímto dalším úspěchem potvrdili, že právem nosí titul „Vzorný kroužek“, udělený Svazem českých filatelistů. Důstojným způsobem tak oslavili 15 let trvání kroužku, který od samého založení vede Alois Jakubec, člen klubu filatelistů v Hranicích.

K výstavě byl vydán katalog s řadou článků z historie a současnosti města, hranické pošty, klubu filatelistů i kroužku mladých filatelistů, obsahuje také zdravotní předsedu MěstNV — Vítejte v našem městě. Neméně zajímavý je článek o monumentální betonové plastice nazvané „Předěl“, která se stala emblémem výstavy. Umělecké ztvárnění „Předělu“ se objevuje i na příležitostném poštovním razítku, používaném po celou dobu trvání výstavy. Organizátoři připravili pro návštěvníky také pěkné filatelistické suvenýry ve formě poštovních obálek a dopisnic.

Součástí výstavního programu bylo plenární zasedání krajské komise mládeže SČSF, uskutečněné v nových klubovních prostorách SK ROH Hranice. Zasedání se zúčastnilo více jak 50 vedoucích KMF Sm kraje, kteří hodnotili práci kroužků za uplynulý školní rok. Je potěšitelné, že KMF 57—45 Hranice v krajské soutěži aktivity, v konkurenci 80 kroužků, se umístil na čestném 3. místě.

Jako součást svého programu se v sobotu 10. 10. přijeli podívat na výstavu také nejlepší mladí filatelisté ČSR, účastníci XII. národního kongresu mladých filatelistů, konaného v uvedenou dobu v Přerově.

Poslední den výstavy, v neděli 11. 10., byla uspořádána velká výměnná filatelistická schůzka, která se pro mnohé stala zdrojem k získání dalšího filatelistického materiálu pro sbírky a tvorbu exponátů.

Tečkou za úspěšným průběhem oblastní výstavy poštovních známek mladých filatelistů MLÁDÍ POBEČVÍ — HRANICE 1987 bylo PALMARE — slavnostní udílení získaných diplomů a cen.

Závěrem lze říci, že výstava byla zdařilá po všech stránkách a jistě se zařadí mezi ty úspěšné, které se i v budoucnu budou konat v nové výstavní síni SK ROH. Přejme si, aby podobných akcí pro mládež bylo v Hranicích více.

-ajak-

Životní jubilea v měsíci listopadu 1987 občanů našeho města:

75 LET:

Těšíková Milada, Hranice, kpt. Jaroše 1366
Palová Libuše, Hranice, Polní 1197
Reháková Ludmila, Hranice, Jungmannova 1805
Macičková Emilie, Hranice, Struhlovsko 1536
Krůček Ludvík, Hranice - Drahotuše, Mlýnská 343
Sklenovský Josef, Hranice - Drahotuše, Mlýnská 366
Hlava František, Hranice, Velká 75
Hantek Čeněk, Teplice nad Bečvou 98
Vavřík František, Teplice nad Bečvou 15
Beránková Drahomíra, Hranice - Uhřínov 5

80 LET:

Pavelcová Kristina, Hranice, Sovětské armády 446
Saneřík Emil, Hranice, Pod Bílým kamenem 1418
Fojtíková Berta, Hranice, Jungmannova 1805
Dostálová Leopolda, Hranice, Svatoplukova 81
Kajnarová Božena, Hranice, Jungmannova 1551
Rýparová Cecilie, Hranice, Slavíč 91

85 LET:

Zbořil Stanislav, Hranice, Jungmannova 1805
Vykoupilová Anna, Hranice, Struhlovsko 1213
Břenková Eliška, Hranice, 1. máje

90 A VÍCE LET:

Klátilová Marie, Hranice, Jungmannova 1805 — 90 let
Skýpalová Marie, Hranice, Slavíč 13 — 90 let
Glosová Hedvika, Hranice, Jungmannova 1805 — 91 let
Pitronová Štěpánka, Hranice, Komenského 390 — 93 let

Sbor pro občanské záležitosti při radě MěstNV přeje všem jubilantům pevně zdraví a hodně životní pohody.

K ŽIVOTNÍMU JUBILEU MARIE DÖMISCHOVÉ

Dne 5. září 1987 se dožila soudružka Marie Dömischová osmdesátí let. Patří k těm aktivním občanům našeho města, kteří byli nebo jsou zapojeni v různých oblastech veřejně prospěšné práce.

Působila v hranické tělovýchově a za tuto činnost byla oceněna ÚV ČSTV mnohými vyznamenáními. Je vyškolenou dobrovolnou sestrou Československého červeného kříže a svých zdravotnických vědomostí využívala bohatě při různých sportovních akcích a oslavách. Obětavá byla i její činnost v ČSČK — Hranice sever, kde dlouhá léta zastávala funkci předsedkyně.

Věnovala se též pečovatelské činnosti a obdržela za ni od Federálního výboru ČSČK ocenění nejvyšší — zlatý odznak „Zasloužilá pečovatelka I. stupně“. Zbývající svůj čas a síly věnovala i jiným organizacím. Byla dlouholetou jednatelkou v uliční organizaci KSČ, zapojila se do činnosti Svazu žen, SČSP a občanského výboru č. 5.

Naši starší občané znají Marii Dömischovou jako dlouholetou členku Sboru pro občanské záležitosti MěstNV, jehož jménem přicházela s kytičkou a dárkem popřát jubilantům. A dnes je tomu naopak. Sbor pro občanské záležitosti blahopřeje touto cestou své člence k dosaženým úspěchům, děkuje za dlouholetou veřejnou činnost a přeje pevně zdraví a dobrou životní pohodu do dalších let.

LH

Sociální služby pro důchodce a jejich změny v oblasti hmotného zabezpečení

Dne 30. 9. 1987 byl v radě MěstNV Hranice projednáván materiál o hodnocení sociálních služeb v našem městě a jeho integrovaných částech.

Úroveň sociálních služeb se hodnotí v těchto oblastech:

- úroveň a požadavky pečovatelské služby, úroveň střediska osobní hygieny
- kulturní a společenské vyžití důchodců
- stravování důchodců
- domy s pečovatelskou službou
- domy důchodců
- spolupráce se složkami NF, občanskými výbory a komisí sociální a zdravotní
- hmotné zabezpečení důchodců

Nejpodstatnější změny v tomto roce zaznamenává oblast hmotného zabezpečení důchodců a to v oblasti:

a) důchodového zabezpečení

b) sociálního zabezpečení

a) v důchodovém zabezpečení se úpravy týkají důchodců s nejnižšími příjmy. Od října t. r. se nejnižší důchody jednotlivců zvyšují z 950,— na 1.000,— Kčs, u manželské dvojice z 1.600,— na 1.700,— Kčs.

Dle pokynů ONV bylo ze seznamu důchodců vyhodnocených počítačem odkontrolováno více než 600 důchodců. Z tohoto počtu bylo ke konzultaci pozváno 123 důchodců. Pro informaci o zvýšení důchodu se dostavilo asi 130 občanů. Z tohoto počtu jen 76 mělo nárok na zvýšení důchodu a byla s nimi sepsána příslušná žádost. Samočině se důchod zvýšil pouze požitatelům důchodu v částce rovných 950,— Kčs.

b) oblast sociálního zabezpečení.

Základní částka pro výpočet příspěvku na dietu DIA se zvyšuje z 850,— na 950,— Kčs, u ostatních diet ze 760,— na 860,— Kčs. Přepočtení bylo provedeno u 160 důchodců, příjemců tohoto příspěvku.

Celkem je vypláceno asi 310 opakovaných a 165 jednorázových příspěvků. Věcná pomoc formou otopu je poskytována celkem 60 důchodcům.

Celkem rozpočet na sociální zabezpečení činí v letošním roce 1.382 tis. Kčs, návrh na příští rok je 1.598 tis. Kčs, což je o 216 tis. Kčs více.

Touto cestou bychom chtěli poděkovat všem složkám národní fronty, občanským výborům a studentům středních škol, kteří se podílejí na signalizaci a řešení individuálních potřeb sociálně potřebných občanů v našem městě.

Jaroslava Černá

PROGRAMY SK ROH

- Pondělí 9. 11.
sál SK ROH,
tř. 1. máje
19.00 hod. Přednáška věnovaná oslavám VŘSR
Z historie československo-sovětských vztahů na Přerovsku
- Neděle 15. 11.
sál SK ROH
15.00 hod. **TANEČNÍ DISKOTÉKA**
Připravil Vojta Janíček
- Pondělí 16. 11.
sál SK ROH
19.30 hod. Akce Klubu mladých
FUTURUM
koncert brněnské rockové skupiny
- Úterý 17. 11.
sál SK ROH
17.00 hod. Akce Klubu mladých a VÚ 7356, VÚ 3475
KLUB STOPROCENTNÍCH DĚTÍ
- Úterý 24. 11.
sál SK ROH
19.30 hod. Akce Klubu mladých
VEČER S JIŘÍM DĚDEČKEM
koncertní program známého písničkáře
- Středa 25. 11.
sokolovna
20.00 hod. **ORCHESTR VÁCLAVA HYBŠE**
s Naďou Urbánkovou a Pavlem Bartoněm.
Hostem pořadu je Luděk Munzar.
Program uvádí M. Frýba.
- Pondělí 30. 11.
sál LŠU
19.30 hod. III. abonentní koncert KPH
TRI MUSICI
Jan Hecl — flétna
Anna Bortlová — zpěv
Jaroslav Kolář — klavírní doprovod
Program: G. F. Händel, W. A. Mozart, F. Benda, A. Dvořák,
O. Mácha, B. Martinů, V. Neumann

Změna programů vyhrazena.

Předprodej vstupenek v kanceláři SK ROH, tel. 20 74!

Na prosinec připravujeme:

11. 12. — SPIRITUÁL KVINTET
18. 12. — ČESKÉ NONETO — koncert KPH
18. 12. — Recitál KARLA PLÍHALA
25. 12. — Koncert smíšeného pěveckého sboru SK ROH Hranice
Program: Jan Jakub Ryba: Česká vánoční mše

Informace ke koncertu KPH dne 30. 11. 1987 — TRI MUSICI

Jan Hecl je zkušeným a velmi známým umělcem, patří ke špičce našich flétnistů. Je absolventem pražské konzervatoře a Akademie múzických umění. V r. 1959 získal I. místo a titul laureáta na mezinárodní soutěži Pražské jaro. Byl členem dechového kvinteta pražských filharmoniků, se kterým se zúčastnil zájezdu na Nový Zéland, do Austrálie, Indonézie a do mnoha zemí Evropy. Významná je i jeho činnost sólistická — spolupracuje s našimi předními orchestry, natáčí pro rozhlas, televizi a gramofonové desky. Od roku 1961 je profesorem pražské konzervatoře, kde vyučuje hře na flétnu a komorní hře.

Anna Bortlová — jako posluchačka AMU získala v Janáčkově soutěži v roce 1970 druhou cenu a v příštím roce v Mezinárodní soutěži A. Dvořáka v Karlových Varech první cenu, v roce 1978 získala II. cenu na mezinárodní soutěži Pražské jaro. Příjemný lyrický soprán, přitažlivost zjevu s půvabným hereckým projevem upoutaly tehdejší vedení Národního divadla a hned po absolutoriu AMU ji angažovalo jako sólistku. Umění mladé pěvkyně poznali v Kanadě, Francii, Belgii, Dánsku, NSR, Rakousku, SSSR, NDR a ve Španělsku. Spolupracuje s mnoha orchestry a cenné je její zaměření na soudobou písňovou tvorbu.

Jaroslav Kolář je reprezentantem střední generace našich pianistů. Studoval na pražské konzervatoři, kterou ukončil v roce 1959 s vyznamenáním. Již během studia budil pozornost svými mimořádnými uměleckými výkony. V roce 1958 získal I. cenu v soutěži pořádané pražskou AMU. V roce 1963 založil s houslistkou Norou Grumlíkovou sonátové duo, které dosáhlo vynikajících úspěchů doma i v zahraničí, např. v Japonsku, Číně, Kanadě a v mnoha evropských zemích. Spolupracuje též s komorním souborem TRI MUSICI, v současné době také doprovází našeho vynikajícího houslistu Ivana Ženatého.

Soubor TRI MUSICI přednese na koncertě v Hranicích dne 30. 11. 1987 tento program:

- F. F. Händel: Sonáta G dur
- W. A. Mozart: Pět písní
- F. Benda: Sonáta F dur
- A. Dvořák: Pět milostných písní
- O. Mácha: Variace pro flétnu a klavír
- B. Martinů: Čtyři písně
- O. Mácha: Pohádky Boženy Němcové (cyklus písní)
- V. Neumann: Rýmovačky pro flétnu, zpěv a klavír

Z HRANICKÉHO BASKETBALU

Mezi sportovní oddíly TJ Sigma s největší tradicí a zároveň i s nejstabilejšími výkony patří už dlouhá léta oddíl basketbalu, vedený jeho zakladatelem a dlouholetým funkcionářem ing. Vladimírem Hudcem.

Není to ani tak dlouho, co A—družstvu mužů jen o chloupek unikl postup do druhé ligy; od té doby se ovšem mnohé změnilo a proměnám se pochopitelně nemohl vyhnout ani oddíl košíkové. Zatímco muži sestoupili až do oblastního přeboru, výrazných úspěchů začalo dosahovat družstvo starších dorostenců, které v čele se svým trenérem ing. Antonínem Hawigerem patří do absolutní špičky kraje a podobně jako nedávno mužům, i jim nechybělo mnoho k postupu do doroste-

necké ligy. Potěšitelné pak je, že starší dorostenci mají rezervu — mladší dorostence, kteří si také nevedou špatně a skýtají záruku nových sil na hřišti pod dřevými koši.

Oddíl basketbalu TJ Sigma nezapomíná ani na naše nejmenší hráče. Dvě družstva žáků vedou trenéři ing. Václav Číhal a Vladimír Hudec ml.

Držme především našim dorostencům palce, aby se jim konečně podařilo postoupit a reprezentovat naše město v ligové soutěži. Se současným kádrem je to už cosi více než jen přání, je to velká, i když ještě do dnešních dnů neproměněná naděje.

koz

Občané našeho města zemřelí v Hranicích v měsíci září 1987

Walterová Irma, Hranice, Pod nemocnicí 1514, nar. 22. 8. 1927

Rýpar František, Hranice, Valšovice 37, nar. 23. 4. 1913

Babor Jan, Hranice, Velká 97, nar. 24. 6. 1903

Zlámalová Marie, Hranice, Slavič 97, nar. 2. 3. 1920

Novosad Karel, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 5. 10. 1930

Veselá Emilie, Hranice, Komenského 289, nar. 6. 11. 1900

Bezděk František, Hranice, Sklený kopec 771, nar. 2. 9. 1902

Jakeš Alois, Hranice, Velká 8, nar. 11. 6. 1918

Trnková Vlastislava, Hranice, Na hrázi 1733, nar. 21. 3. 1922

Káňová Marie, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 15. 12. 1906

Klímecká Marie, Hranice, Hakenova 20, nar. 11. 7. 1897, zemřela 21. 8. 1987

Čest a věčná památka všem zemřelým!

Zemřela Marie Brožová

V sobotu 26. 9. 1987 zemřela ve věku 86 let zasloužilá umělkyně Marie Brožová, která se narodila v Hustopečích u Hranic. Tato naše přední herečka a bývalá členka Divadla na Vinohradech vytvořila za více než 50 let aktivní tvůrčí práce přibližně 180 divadelních rolí a další desítky postav ve filmu, rozhlasu a televizi.

Starší diváci se na ni pamatují jako na vynikající Jenůfu v Preissově Její pastorkyni, Maryšu ve stejnojmenném dramatu bratří Mrštíků, Desdemonu a Julii v Shakespearových hrách, z pozdější doby si připomeňme Orlovskou v Savinově Intervenci, paní Fialovou v Mahenově dramatu Mezi dvěma bouřkami a další.

V Marii Brožové ztrácí naše umění významnou hereckou osobnost.

Za účasti zástupců závodů, občanských výborů a rodinných příslušníků byly v obřadní síni MěstNV v Hranicích slavnostně přivítány v měsíci září 1987 do svazku obce tyto děti:

Ondřej Ličman
Vendula Bočánová
Markéta Cveková
Antonín Pupík
Tereza Bednářová
Kateřina Matějů
Dalibor Hlavica
Zuzana Weisssová
Ondřej Prokop
Jana Pospíšilová
Lucie Kopečná
Miroslava Capilová
Vítězslav Orava
Lenka Kirnerová
David Hýžďal

Iveta Němcová
Marta Dančáková
Lucie Králová
Pavel Pilař
Klára Němečková
Nikola Damková
Jakub Bialek
Tomáš Jalůvka
Denisa Maslowská
Emil Sobek
Markéta Švehlíková
Lubomír Moráň
Jana Šimková
Eliška Michalčíková
Markéta Čechová
Petra Jedková

Josef Kopecký
Jana Ivánková
Tomáš Wolf
Libuše Pšenícová
Jana Humplíková
Hana Sotulářová
Jan Ríchl
Richard Juřík
Petr Kýval
Klára Pišová

PROGRAMY KIN Kino SVĚT

3.—6. 11. **Zrada a pomsta**
Vrcholné mistrovství zápasu Kung—fu v čínském historickém filmu. Nevhodný do 12 let.

7.—9. 11. **Zkrocení zlého muže**
Čs.-finský film o hokeji a o lásce. Mládeži nepřístupný.

Festival sovětských filmů

10. 11. **Zával**
Dramatický boj o záchranu ohroženého života.
Film mládeži přístupný

11. 11. **Téma**
Hodina pravdy uznávaného umělce. Film mládeži nepřístupný

12. 11. **Lovec hadů**
Osud muže, který nahlédl do zákulisí nezákonného obchodu.
Film nevhodný do 12 let

13.—16. 11. **Let sfingy**
Miou-Miou v hlavní roli francouzského dobrodružného filmu.
Film nevhodný do 12 let

16. 11.
v 17.00 hod. **Mimo určený cíl**
Drama o přípravě letu prvního člověka do vesmíru.
Pro členy KPSF

17.—20. 11. **Flashdance**
Americký film o dívce, která se zabývá moderním výrazovým tancem. Mládeži nepřístupný

21.—23. 11. **Jak básníci přicházejí o iluze**
Český film. Nevhodný do 12 let

24.—27. 11. **Prohnilí**
Francouzský film o svérázném zaučování policejního eléva.
Mládeži nepřístupný

28.—30. 11. **Proč ?**
O tom, co dovedou rozvášnění sportovní fanoušci.
Český film. Mládeži nepřístupný

Začátky představení v 17.00 a 19.30 hodin.
Změna programu vyhrazena.

Filmy pro děti — každou sobotu v 15.00 hodin

7. 11.	Zakletá nevěsta Sovětská pohádka o udatném mládenci a krásné Vasilise
14. 11.	Jak dostal medvídek šerifskou hvězdu Polská barevná pohádka
21. 11.	Příběh o dobrém mládenci Mongolský film
28. 11.	Po stopách Bartka O dětech, které zachránily oblíbeného jelena před pytlákem. Polský film

Filmy pro mládež — každou neděli ve 14.30 hodin

1. 11.	Svět patří nám Starší česká veselohra s J. Voskovcem a J. Werichem.
8. 11.	Kdo nám vzal šroub ? Švédská komedie o cestě napříč Švédskem v motorových člunech.
5. 11.	Když rozvod, tak rozvod Česká filmová komedie
22. 11.	Mahuliena, zlatá panna Slovenská pohádka o lásce a věrnosti
29. 11.	Mezi námi kluky Český film o pěti klucích a jedné dívce

Filmy pro školní družiny — každé úterý a středu ve 13.30 hod.

3.—4. 11.	Krakonoš a mistr Jehlička České pásmo veselých pohádek
10.—11. 11.	O kocouru Mikešovi a jeho kamarádech České pásmo pohádek
17. 11.	Opičky a zloději Sovětské pásmo animovaných filmů
18. 11.	Páni Edisoni Český film o chlapci s talentem pro počítačovou techniku
24.—25. 11.	Rusalka Hupsalka České pásmo pohádek

Dětský filmový festival

16. 11.	Veselé vánoce přejí chobotnice aneb — Co všechno se může stát, když se vám chobotnice pletou do soukromí. Česká komedie
17. 11.	Opičky a zloději Sovětské pásmo animovaných filmů
18. 11.	Páni Edisoni Český film o chlapci s talentem pro počítačovou techniku
19. 11.	Muž v medvědí kůži Pohádkový příběh podle pohádky bratří Grimmů. Film NDR

Začátky představení v 15.00 hod.

Kino MĚR v Drahotuších

2. 11. v 19.30 hod.	Honba za dolary Maďarská kriminální komedie plná zmatků a falešných bankovek
4. 11. v 19.30 hod.	Hra o jablko Česká komedie do 18 let nepřístupná
6. 11. v 19.30 hod. 9. 11. v 19.30 hod.	Muž z Honkongu Francouzský dobrodružný film o příhodách muže na cestě do Orientu.
8. 11. v 16.30 hod.	Muži v nesnázích Lyrická komedie
11. 11. v 16.30 a 19.30 h.	Vesničko má středisková Česká komedie
13. 11. v 19.30 hod. 15. 11. v 16.30 hod.	Zkrocení zlého muže Film o lásce a o hokeji
16. 11. v 19.30 hod.	Čtyři přátelé Americký film o studentských snech a životních zkušenostech
18. 11. v 19.30 hod.	Podraz II. Americký film o prohrané sázce na vyhraný zápas

20. 11. **Let sfingy**
v 19.30 hod. Francouzský dobrodružný film z africké pouště s Miou-Miou
22. 11. v hlavní roli
v 16.30 hod.

23. 11. **Do řady**
v 19.30 hod. Drama odvahy a krutosti ve vojenském trestném táboře

25. 11. **Stříbrná maska**
v 19.30 hod. Pokračování dobrodružných příběhů statečného Marga lata

27. 11. **Anděl s ďáblem v těle**
v 19.30 hod. Česká komedie
30. 11.
v 19.30 hod.

29. 11. **Cross Creek**
v 16.30 hod. Americký film

Filmy pro děti — každou neděli ve 14.30 hodin

1. 11. **O statečném kováři**
Český film na motivy pohádky B. Němcové

8. 11. **Povídání o pejskovi a kočičce**
Pohádky o zvířátkách

15. 11. **Kocourek Petřík**
O chytrém kotěti, zlém kocourovi a jiných zvířecích hrdinech

22. 11. **O Matyldě s náhradní hlavou**
České pásmo krátkých filmů pro děti

29. 11. **Po stopách Bartka**
Polský film

Představení pro školní družiny — ve středu ve 13.30 hodin

4. 11. **O kocouru Mikešovi**
Klasická pohádka o chytrém Mikešovi

11. 11. **Pes v zásuvce**
O klukovi, který připravil dospělým dny plné překvapení

18. 11. **Sněhová vločka**
Moderní sovětská barevná pohádka

25. 11. **Příběh o dobrém mládenci**
Mongolská lidová pohádka

2. 12. **Kouzelný pavouk**
Maďarská kreslená pohádka z říše pavoučích sítí

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou. — Vydává Sdružený klub ROH v Hranicích. — Tisknou MTZ Olomouc, provoz 12, Leninova 21. — Cena Kčs 2,—. Tisk povolen pod č. o 380820686.